Rok VII. Warszawa, 15 maja 1925 r. № 9.

MŁYNARZ POLSKI

ORGAN ZWIĄZKU MŁYNARZY POLSKICH

Redakcja i Administracja: Warszawa, Nowy-Świat 70, skrz. poczt. 68, tel. 277-45.

Redaktor przyjmuje codziennie od godz. 11 do 2 pp. Administracja czynna od godz. 10 do 3 pp.

Warunki prenumeraty: Dla członków Zw. Mł. Pol. kwartalnie 4 zł. Dla nie członków „ 6 „

Ziarna zbożowe i ich przetwory młynarskie i piekarskie.

(Ciąg dalszy)

E. ZNACZENIE CIAŁ POKARMOWYCH.

1. Ciała białkowe.

Elementarny skład chemiczny różnorodnych związków ciał białkowych, tak roślinnych, jak i zwierzęcych, spożywanych przez organizm ludzki, obliczony w **odsetkach suchej ich substancji, waha się** w następujących granicach:

Węgiel (C)	50.6 —	54.5%
Tlen (O)	21.5 —	23.5%
Azot (N)	15.0 —	17.0%
Wodór (H)	6.5 —	7.3%
Siarka (S)	0.3 —	2.2%

Ciała białkowe w organizmie, dorastającym lub tyjącym, służą do jego wzrostu, a w normalnym organiźmie dorosłym — do zastępowania zużywających się i wydzielanych jego grup atomowych. Dłuższe wszakże spożywanie jednego tylko związku ciał białkowych nie dostarcza zwykle wszystkich, wymaganych przez organizm części odżywczych, czy to dla dalszego jego rozwoju, czy też tylko dla zastępowania zużytych i wydzielanych z niego grup atomowych. Tłomaczy się to tem, że, pomimo jednostajnego prawie elementarnego składu chemicznego spożywanych ciał białkowych, zachodzą w nich rozmaite ugrupowania atomowe, odpowiednio do rodzaju ciała pokarmowego, z którego pochodzą, do czego przyczyniają sie również najrozmaiciej związane z nimi różnorodne sole mineralne, mające wielkie znaczenie dla racjonalnego odżywiania organizmu ludzkiego.

Tłuszcze i węglowodany, przy równoczesnem i dostatecznem zasilaniu organizmu solami mineralnemi, mogą do pewnego stopnia zastępować się wzajemnie, podczas gdy białko nie daje się zastąpić żadnem innem ciałem pokarmowem, bo z niego jedynie organizm tworzy właściwe sobie białko, które w okresie rozwijającego się dopiero organizmu potrzebnem jest do jego pełnowartościowego rozrostu, a w rozwiniętym już należycie organiźmie — dla zastępowania z używanych i wydzielanych grup atomowych świeżymi molek ułami białkowymy, co koniecznem jest do podtrzymywania organizmu w zdrowym stanie. Na mocy licznych badań naukowych otrzymano, **jako przeciętne dzienne fizjologiczne minimum potrzebnego dla organizmu ludzkiego azotu 4.8 grama, odpowiadającym 30 g. białka pokarmowego, przyczem naturalnie kaloryczne zapotrzebowanie bezazotowego pokarmu powinno być równocześnie pokryte** — Natomiast **praktyczna nauka odżywiania organizmu,** uwzględniająca znaczne straty azotowe, jakie osobliwie dla szerokich mas ludności, nieposiadających należytego zrozumienia racjonalnego doboru spożywanych pokarmów, **powinny być stosowane przeciętne dzienne minimum spożywanego białka po 70 gramów na głowę dorosłej ludności o wadze 70-75 Kg, co odpowiada 70 : 6.25 = 11.2 gramów azotu,** ponieważ zawartość białka w pokarmie równa się zawartości w niem azotu, pomnożonej przez 6. 25. Jako dopuszczalne maximum zdrowego organizmu docho-

dzi do 125 gramów spożywanego białka, odpowiadającego 20 gramom azotu.

Przeciętne zawartości w gramach ciał białkowych w 1-ym kilogramie suchej substancji ziarn zbożowych i ich przetworów są następujące:

Gatunek ziarna	Ziarno pełne	Ziarno obłuskane	Kasza	Mąka	Zwykłe pieczywa
1. Pszenica . .	120	110	94	107	84
2. Żyto	112	102	—	96	64
3. Jęczmień . .	97	118	123	91	—
4. Gryka . .	114	102	106	83	—
5. Proso . . .	100	105	105	88	—
6. Owies . . .	102	132	134	144	—
7. Kukurydza .	94	—	88	96	—
8. Ryż obłuskany	—	79	79	74	—

2. Węglowodany.

Z tego rodzaju ciał pokarmowych najważniejszym jest **krochmal,** zwany także **mączką** lub **skrobią,** o składzie chemicznym $C_6 H_{10} O_5$, który doprowadzony do organizmu ludzkiego w stanie rozpuszczalnym w jego sokach żołądkowych, t. j. po wypieczeniu lub ugotowaniu danego pokarmu, **podlega tam stopniowo zupełnemu utlenieniu, wytwarzając siłę żywą, objawiającą się jako ciepło i przez pracę zewnętrzną.**

Drugim z kolei węglowodanem, o tym samym składzie chemicznym, jak krochmal, jest **drzewnik czyli (celluloza),** który przez wypieczenie lub gotowanie nabiera wprawdzie także pewnych własności strawnych dla organizmu ludzkiego, lecz nie może służyć, jako przeważny pokarm ludzki, gdyż musiałby być spożywany dla normalnego odżywiania się w zbyt wielkich ilościach, dla których ustrój żołądkowy człowieka jest nieodpowiedni; umiarkowane wszakże spożywanie, wespół z innymi strawnymi pokarmami, posiada niekiedy tę korzyść, że działa do pewnego stopnia pobudzająco do większego wysiłku organów trawiących danego organizmu.

Krochmal, tak samo, jak białko, nie spożywa się nigdy w oddzielnym czystym składzie chemicznym, a tylko w połączeniu nietylko ze sobą, lecz także ze związanemi z nim solami mineralnemi i resztą innych części składowych danego pokarmu.

Przeciętne zawartości w gramach węglowodanów w 1 kg. suchej substancji ziarn zbożowych i ich przetworów są następujące:

Gatunek ziarna	Ziarno pełne	Ziarno obłuskane	Kasza	Mąka	Pieczywo
1. Pszenica . .	687	750	759	747	510
2. Żyto	691	760	—	738	504
3. Jęczmień . .	685	745	688	753	—
4. Gryka . . .	588	717	701	746	—
5. Proso . . .	670	682	682	717	—
6. Owies . . .	597	631	681	664	—
7. Kukurydza .	694	—	780	717	—
3. Ryż obłuskany	—	778	778	790	—

(c. d. n.).

Kronika.

ANKIETA W SPRAWIE KOSZTÓW, PONOSZONYCH NA UBEZPIECZENIA SOCJALNE.

Jak wiadomo, produkcja w ostatnich latach obarczona jest znacznie większemi podatkami i świadczeniami społecznemi, niż to miało miejsce przed wojną. Ciężary te są szczególniej dotkliwe dla większych młynów, które w dziedzinie świadczeń społecznych obowiązane są do ponoszenia znacznych wydatków.

Wysokie koszty wytwarzania w całym przemyśle polskim wywołały konieczność rewizji wszystkich wydatków składających się na cenę gotowego produktu i w tym kierunku od dłuższego już czasu prowadzone są szczegółowe badania przez organizacje gospodarcze.

Wśród czynników, podrażających ostateczną cenę produktu niepoślednią rolę zajmują ciężary z tytułu przełożonych na wytwórcę różnych świadczeń społecznych na rzecz zatrudnionego personelu, jako to opłat na Kasę Chorych, na fundusz bezrobocia i t. p.

W celu dokładnego zorjentowania się, w jakim stopniu koszty te obciążają produkcję przemysłu młynarskiego, Związek młynarzy w porozumieniu z Komisją Pracy przy Centralnym Związku Przemysłu, Handlu, Górnictwa i Finansów rozesłał kwestjonarjusz z szeregiem zapytań, które pozwolą w należyty sposób oświetlić tę sprawę.

Ponieważ świadczenia społeczne poza Kasą Chorych, obciążają tylko młyny, zatrudniające powyżej 5 robotników, kwestjonarjusz rozesłany został tylko do młynów większych bardzo więc być może, iż niektórzy z naszych członków, podpadając pod tę kategorję, kwestjonarjusza nie otrzymało. Mając na uwadze, że im większą liczbę odpowiedzi związek otrzyma, tem łatwiej będzie mu się zorjentować w materjale, wyprowadzić właściwe wnioski zwracamy się do wszystkich naszych członków, których ta sprawa dotyczy, a którzy kwestjonarjusza nie otrzymali, aby natychmiast zażądali od nas nadesłania omawianego formularza.

Zebrany materjał ma posłużyć, jako podstawa do wystąpienia do władz rządowych z projektem wprowadzenia zmian do obowiązujących obecnie przepisów o świadczeniach społecznych.

W SPRAWIE DŁUGOTERMINOWYCH POŻYCZEK, UDZIELANYCH PRZEZ PAŃSTWOWY BANK ROLNY.

Państwowy Bank Rolny udzielać będzie pożyczek długoterminowych w Listach Zastawnych: a) na kupno działek gruntu, pochodzących z parcelacji, prowadzonej bądź to przez Bank z majątków własnych, lub powierzonych Bankowi w komis, bądź też przez właścicieli majątków ziemskich lub instytucje

upoważnione do parcelacji, b) na zapłacenie za nabyte już gospodarstwa reszty ceny sprzedażnej, względnie na spłatę długów, zaciągniętyóh w związku z takiem nabyciem.

Pożyczki udzielane będą do wysokości ⅔ szacunku ustalonego przez Bank i winny być zabezpieczone zasadniczo na pierwszem miejscu hipotecznem. Faktyczną wypłatę przyznanej pożyczki w listach zastawnych uskutecznia się do rąk sprzedawcy. Pożyczki te będą wydawane na 10, 20 lub 30 lat w 8 proc. listach zastawnych Banku, opiewających na złote w złocie.

Celem otrzymania pożyczki długoterminowej należy złożyć następujące dokumenty:

1) Podanie o udzielenie pożyczki z wyszczególnieniem nazwy majątku, przestrzeni, ceny sprzedażnej i wysokości pożyczki,

2) Umowy przyrzeczenia sprzedaży, zawarte z poszczególnymi nabywcami wraz z podaniami tychże nabywców o udzielenie im pożyczki.

3) Plan sprzedawanej przestrzeni z podziałem na działki, zatwierdzony przez odnośny Okręgowy Urząd Ziemski.

4) Listę nabywców, zatwierdzoną przez Okręgowy Urząd Ziemski.

O ile po rozpatrzeniu nadesłanych dokumentów okaże się, że na zgłoszony objekt pożyczkę można udzielić, grunta, na których ma być zabezpieczona pożyczka Banku, podlegać będą oszacowaniu.

Koszty oszacowania związane z wyjazdem taksatora Banku na miejsce wynosić będą aż do odwołania minimum 100 złotych; przy oszacowaniu przestrzeni od 50 ha. do 150 ha. — złotych 125, za każde następne 150 ha. doliczać się będzie po 25 złotych.

Celem **ułatwienia obrotu listami** Zastawnemi Państw. Banku Rolnego, względnie zobowiązaniami czasowo je zastępującemi:

1) Skarb Państwa **przyjmować będzie** Listy Zast. Pań. B. Rolnego Serji I-ej, względnie zastępujące je czasowo zobowiązania, **na pokrycie podatku majątkowego po kursie 80 za 100.**

2) Państwowy Bank Rolny przyjmuje na siebie **pośrednictwo przy lokowaniu** tych Listów Zastawnych, względnie zastępujących je zobowiązań.

3) Pozostawione ewentualnie złożone Bankowi do komisowej sprzedaży Listy Zastaw. względnie zobowiązania P. B. Roln. **zaliczkować będzie do wysokości 25 proc. wartości nominalnej.**

4) Listy zastawne, względnie zastępujące je czasowo zobowiązania przyjmowane będą **do lombardu** (zastawu przez Bank Polski i Pocztową Kasę Oszczędności w **wysokości 50 proc.** ceny nominalnej.

5) Listy Zast P. B. Roln. będą przyjmowane przez Skarb Państwa na kaucje, wadja, po kursie oznaczonym przez Ministra Skarbu.

6) Listy zastawne wprowadzone będą na giełdę.

Wreszcie nadmienia się, że w wypadkach sprzedaży Państwowemu Bank. Rolnemu, lub parcelacji przy pomocy Banku nieruchomości ziemskich w związku z podatkiem majątkowym, właściwe władze podatkowe I instancji odraczać będą właścicielom tych nieruchomości terminy płatności podatku majątkowego na okres czasu niezbędny do uzyskania Listów Zastaw. Państw. Banku Rolnego, nie dłużej jednak niż na jeden rok. Odroczenia takie udzielone będą na podstawie zaświadczeń Banku.

Z CENTRALNEGO ZWIĄZKU KÓŁEK ROLNICZYCH.

Dnia 25 IV. b. r. odbyło się zebranie Zarządu Centralnego Związku Kółek Rolniczych, na którem wybrane zostało prezydjum C. Z. K. R. w składzie pp.: prezes Tomasz Wilkoński (ponownie), vice-prezesi: poseł Błażej Stolarski (ponownie) i poseł Józef Kowalczuk (ponownie); sekretarze: Zdzisław Czałbowski (ponownie), poseł Tadeusz Niedzielski, oraz jako przewodniczący Centralnego Związku Młodzieży Miejskiej wchodzi do prezydjum C.Z.K.R. p. Piotr Olewiński.

RUCH KOLEJOWY WZRASTA.

Ruch ładunków na polskich kolejach państwowych wzrasta z miesiąca na miesiąc w styczniu ogólny naładunek wynosił średnio dziennie 9.452 wagony, w lutym 10.004 wagony, w marcu 10.564 wagony.

Ogólna praca na polskich kolejach państwowych wliczając tranzyt i przywóz oraz wywóz za granicę wynosiła średnio dziennie w styczniu 10.926 wagonów, w lutym — 11.842 wagony i w marcu — 12.534 wagony.

Objaw ten jest nader pocieszajęcy.

ZNIŻKA W DZIEDZINIE TARYF KOLEJOWYCH NA TOWARY.

Ministerstwo Kolei, chcąc przyjść z pomocą przemysłowi i handlowi w okresie kryzysu, postanowiło z dniem 1 maja wprowadzić znaczne obniżki w dziedzinie taryf kolejowych na towary. Przedewszystkiem zostały wprowadzone poważne zniżki w taryfach węglowych eksportowych do Gdańska oraz w ruchu wewnętrznym i wywozowym na odległość powyżej 400 klm — w wysokości 10% dotychczasowej taryfy. Taryfa na rudę została obniżona od 10 — 15%.

W taryfach eksportowych zostały zastosowane zniżki na cynk i ołów, kwas siarkowy i inne chemikalja, oraz na melasę, cukier i spirytus.

W taryfach wewnętrznych wprowadzono specjalne ulgi dla przewozu drzewa osikowego do fabryk zapałek, małorosłego bydła i koni z województw wschodnich.

Ponadto Ministerstwo kolei, mając na względzie ruch budowlany, postanowiło zastosować najniższą klasę G do przewozów na krótkich przestrzeniach podstawowych artykułów budowlanych, jak cegła, dachówki, rury, kamień surowy i t. d.

Chcą jednak znaleść pokrycie różnicy wynikłej z obniżenia taryfy wyżej wymienionych artykułów, Ministerstwo kolei podwyższa od 25 — 30% stawki na przesyłki pośpieszne.

Równocześnie została z dniem 1 maja stosowana zniżka taryfy towarowej na kolejach wązkotorowych.

Dział prawno-informacyjny.

JESZCZE W SPRAWIE PODATKU DOCHODOWEGO NA ROK PODATKOWY 1925-Y.

Przypominamy, że termin składania zeznań do podatku dochodowego **został odroczony do 31/V-1925 r.**

Do zeznania o dochodzie należy dołączyć dowód wpłacenia do kasy skarbowej połowy należnego podatku. Dowodem takim może być oryginalny kwit kasy skarbowej lub odpis tego kwitu, poświadczony przez płatnika.

Na składanie zeznań w terminie wyżej wskazanym specjalnie kładziemy nacisk, gdyż w wypadku **nie złożenia lub złożenia zeznania po terminie, wymiar podatku będzie uskuteczniony na podstawie materjału, jakim władze rozporządzają.** Reklamacje płatników nie będą uwzględniane.

O podatku dochodowym na rok podatkowy 1925 donosiliśmy już w Nr. 8 „Młyarza Polskiego“ z dn. 30/IV b. r. w dziale prawno-informacyjnym.

W celu ułatwienia wielu naszym członkom sposobu obliczania dochodu przy wypełnianiu formularza „**zeznanie o dochodzie**“ i jak należy wypełnić **ten formularz** wyjaśniamy.

Przy podawaniu wysokości dochodu należy w dziale I podać t. zw. dochód czysty (netto), t. j. z ogólnego dochodu (brutto) należy potrącić koszty, poniesione na osiągnięcie, zachowanie i zabezpieczenie dochodu, a otrzymany rezultat wpisać do odpowiedniej rubryki, potrącić również należy wyżywienie rodziny podatnika i stale pracujących w jego przedsiębiorstwie.

Natomiast z ogólnego dochodu (brutto) nie należy potrącać wydatków na powiększenie i ulepszenie źródła dochodu (budowa, przebudowa, kupno maszyn, gruntowny remont i t. p.), na umorzenie długów, włożonych w przedsiębiorstwo i strat za ubiegłe lata, także i procentów (odsetek od własnego kapitału). włożonego przez się w przedsiębiorstwo.

W rubryce I tego działu należy podać dochód z gruntu i lasu: za dochód z gruntu uważa się czysty dochód z gospodarstw: rolnego i leśnego, oraz z produkcji, mającej związek w tym gospodarstwie.

W rubryce 2 budynki: z dochodu ogólnego (brutto) tej kategorji należy potrącić stosowny procent za zużycie (amortyzację budynków, koszt naprawy, utrzymanie budynkow, asekurację budynków).

W rubryce 3: przedsiębiorstwa handlowe, przemysłowe i zajęcia zawodowe. O dochodzie jednak najlepiej decyduje tutaj prawidłowo prowadzone książki handlowe. O ile książki nie są prowadzone, co niestety tak często ma miejsce w młynach, należy podać tu rzeczywisty dochód, osiągnięty po potrąceniu wszelkich rozchodów, związanych z produkcją i utrzymaniem przedsiębiorstwa w takim stanie, aby mogło funkcjonować, podatków. wyszczególnionych pod pozycją 5 w dziale II, t. j. na stronie 3-ej, w żadnym razie nie wolno do kosztów zaliczać procentów od własnego kapitału, włożonego w przedsiębiorstwo.

W rubryce 4: tantjemy (wynagrodzenie procentowe). Podlegają one jeszcze dodatkowo specjalnemu opodatkowaniu.

W rubryce 5: kapitały pieniężne, majątkowe, dochody z akcyj i udziałów.

W rubryce 6 inne źródła dochodu, prócz uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę. Ta rubryka obejmuje wszelkie dochody, nie wskazane w poprzednich rubrykach. Zaznacza się, iż spadki, legaty, darowizny, wygrane na loterjach, sumy, pochodzące ze spieniężenia majątku, jako i tak już specjalnie opodatkowane przez odnośne podatki, ponownemu tutaj opodatkowaniu nie podlegają.

Na zakończenie omawianej strony drugiej „zeznania o dochodzie“ znajdują się dwie rubryki, na całą szerokość strony, p. t. „Objaśnienia A“ i „Objaśnienia B“.

Rubryki te należy starannie wypełnić, aby uniknąć podwójnego opodatkowania. W dziale II strona 3a zeznania o dochodzie należy podać wszystkie dokonane potrącenia (odliczenia) od ogólnego dochodu (brutto), jaki był ustalony przez podatnika przy spisywaniu czystego dochodu (netto) do odpowiednich rubryk działu I. na stronie drugiej formularza.

Wogóle należy przestrzegać, aby wydatki, które zostały odliczone odrazu przy wypełnieniu działu 1 na str. 2, zostały wskazane teraz w dziale II, t. j. aby dochód, podlegający opodatkowaniu był zgodny z otrzymaną sumą czystego dochodu w dziale I.

W końcu zeznania pod działem II znajdujemy pytanie o ilości członków rodziny, będącej na utrzymaniu podatnika. Do rodziny zalicza się małżonków, dzieci ślubne, nie ślubne, przybrane, krewnych męża i żony w linji wstępnej 1 zstępnej, rodzeństwo męża i żony, oraz dzieci rodzeństwa.

O ile na utrzymaniu głowy rodziny znajduje się więcej niż jeden członek, wtedy stopa podatkowa zostaje obniżona o 2 stopnie.

W tym samym wierszu znajdujemy pytanie o szczególnych okolicznościach, osłabiających siłę podatkową płatnika. Na ulgi z powodu szczególnych okoliczności brane być winny choroby dłuższe, pożar, służba wojskowa i t. p.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU Z DNIA 17 KWIETNIA 1925 O POBORZE TRZECIEJ RATY PODATKU MAJĄTKOWEGO.

(Dz. Ust. 41 z dn. 24 kwietnia 1925 r. poz. 284).

Trzecia rata podatku majątkowego w wysokości jednej szóstej części całego podatku prowizorycznie obliczonego w myśl. art. 31 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o podatku majątkowym, oraz rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 14-go kwietnia 1924 r. — winna być uiszczona w czerwcu 1925 r.

Trzecia rata podatku majątkowego, łącznie z wpłaconemi poprzednio ratami i zaliczkami ,nie powinna przekraczać kwoty całego podatku prowizorycznie ustalonej przy wymiarze pierwszej raty.

Zawiadomienia o wysokości 3-ej raty mają być doręczone płatnikom do dn. 1 czerwca r. b. Od obliczenia 3-ej raty niema odwołania.

Ministerstwo Skarbu wyda w ciągu dni najbliższych rozporządzenie wykonawcze dla urzędów podatkowych i, zgodnie z szacunkiem majątku we wszystkich grupach, rozpocznie obliczanie wysokości tego podatku i zarządzi doręczanie płatnikom zawiadomień o wysokości przypadającego od nich na rzecz Skarbu Państwa podatku.

ZNIESIENIE PODATKU POGŁÓWNEGO OD ZWIERZĄT DOMOWYCH (NA TERENIE B. ZABORU ROSYJSKIEGO).

Ministerstwo rolnictwa i dóbr państwowych wydało zarządzenie w dn. 21 marca 1925 r. № 758/I do pp. wojewodów w Warszawie, Kielcach, Łodzi, Lublinie, Białymstoku, Nowogródku, Brześciu, Łucku, delegata rządu w Wilnie i magistratu m. stoł. Warszawy w sprawie podatku zasadniczego od zwierząt treści następującej:

„Wobec uchwalenia w Sejmie ustawy o zniesieniu artykułów Ustawy Lekarskiej (Zbiór Praw. b. państwa rosyjskiego, t. XII, wyd. 1905 r.), tyczących się podatków weterynaryjnych, Ministerstwo Roln. i Dóbr. Państw., powołując się na pismo z dn. 20/XII 1924 r. za Nr. 3549, **prosi o tymczasowe wstrzymanie zarządzeń, mających na celu wymiar i ściągnięcie podatku zasadniczego od zwierząt za r. 1925**“.

Za Ministra podpisał

Dyrektor Departamentu Weterynaryjnego

Wobec powyższego zarządzenia na razie podatku tego płacić nie należy.

KSIĘGI OBROTU.

Kto ma prowadzić książki obrotu, jakie jest znaczenie tych ksiąg, jakie księgi są miarodajne jako dowód otrzymanego obrotu?

Jakkolwiek temat ten był kilkakrotnie poruszany na łamach naszej gazety, zmuszeni jesteśmy ponownie do niego wrócić z uwagi, że wielu z pp. właścicieli młynów zlekceważyli go i puścili w zapomnienie, dzięki czemu sami narażają się na nieprzyjemności i straty.

Nie prowadzenie ksiąg handlowych względnie ksiąg obrotu jest stałym powodem nie uwzględniania rekursów przez komisje odwoławcze w wypadku nałożenia wygórowanego podatku obrotowego.

Należy zauważyć, że o ile prowadzone są księgi handlowe, co winno być wymienione w zeznaniu—to **komisji nie przysługuje prawo nieprzyjęcia wykazanego tam obrotu**, chyba, że książki uznane będą za fałszywe i **nieuczciwie** prowadzone.

Wobec powyższego przypominamy, że książki od obrotu muszą ustawowo prowadzić ci pp. młynarze, którzy obowiązani są do miesięcznego opłacania podatku obrotowego t. j. posiadający patenty pierwszych pięciu kategorji przemysłowych. Pozostałe (kategorje VI, VII i VIII) opłacającej podatek półrocznie, obowiązku ustawowego prowadzenia ksiąg obrotu nie mają — **jednak prowadzić je powinni ze względu na własne swe dobro.** Prawidłowo prowadzone księgi handlowe są jedynym miarodajnym dokumentem dla komisji szacunkowych.

Związek Mł. Polskich dbając o dostosowanie ksiąg obrotu do istotnych potrzeb młynarstwa posiada 2 rodzaje ksiąg obrotowych: **dla młynów gospodarczych** (t. j. przerabiających tylko obce zboże i **młynów handlowych** (t. j. przemielających zboże na własny rachunek). Młyny typu mieszanego t. zw. gospodarczo-handlowe (t. j. przemielające zboże obce i na własny rachunek), winny prowadzić oba rodzaje książek obrotowych, zapisując w jednej obrót otrzymywany z mielenia gospodarczego a w drugiej obrój otrzymywany z prowadzonego handlu zbożowego.

Książki obrotowe są do nabycia w redakcji „Młynarza Polskiego“ i mogą być wysłane na zamówienie za zaliczeniem pocztowem.

Każda książka kosztuje 6 zł. na miejscu bez kosztów przesyłki pocztowej.

Z BANKU POLSKIEGO.

Bank Polski przypomina, że zgodnie z rozporządzeniem Ministra Skarbu (Dz. Ust. R. P. № 44 z dn. 31 V. 1924 poz 478) ostateczny termin wymiany marek polskich na złote upływa z dniem 31 maja 1925 r.

Po dniu powyższym tracą marki polskie wszelką wartość pieniężna.

Obwieszczenie Sądowe

Do Rejestru Spółdzielni R. S. IV 614 Sądu Okręgowego w Warszawie dn. 27 kwietnia 1925 r. wciągnięto:

„Spółdzielnia Kredytowa Młynarzy z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie“. Siedziba Spółdzielni **w Warszawie. Nowy-Swiat 70**. Członkowie Spółdzielni odpowiadają za jej zobowiązania zadeklarowanemi udziałami i prócz tego dalszą kwotą, równającą się **dziesięciokrotnej wysokości każdego zadeklarowanego udziału.** Przedmiot przedsiębiorstwa stanowi: udzielanie członkom kredytu osobistego oraz załatwianie innych czynności, wchodzących w zakres obrotów pieniężnych, wyszczególnionych w § 81 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 27 grudnia 1924 r.

Spółdzielnia udziela **pożyczek wyłącznie członkom. Wysokość udziału 250 złotych**, płatnych w 2-ch ratach, a mianowicie: 50% przy przystąpieniu i drugie 50% w ciągu miesiąca od daty przystąpienia. Do Zarządu wybrani zostali: Jan Płodowski — Nowy-Swiat 57, Marjan Rutkowski—Praga—Szeroka 15, Teodor Szober — Nowy Świat 57, Roman Morawski — Prosta 28/30, Stanisław Rydzewski—Leszczyńska 16. Wszyscy w Warszawie.

Pisma, przeznaczone do ogłoszeń: „Poradnik Spółdzielni“ w Poznaniu i „Młynarz Polski“ w Warszawie.

Zarząd składa się z 5-u członków. Oświadczenie woli w imieniu Spółdzielni składają i za Spółdzielnię podpisują łącznie dwaj członkowie Zarządu.

Warszawa, dnia 27 kwietnia 1925 r. ***Sąd Okręgowy*** (Wydział IV).

Do Panów Prezesów Oddziałòw, Członków Związku Młynarzy i Prenumeratorów Pisma Naszego.

Niejednokrotnie zwracaliśmy się do naszych Członków z wezwaniem o regularne wpłacanie składek członkowskich i prenumeraty za „MŁYNARZA". Nie wszyscy jednak spełnili swój obowiązek. **Wielu jeszcze Członków nie uregulowało swych zaległości**, jakkolwiek wszyscy wiedzą, **że składki są jedynem źródłem dochodów Związku**, i że bez pieniędzy **nie można** prowadzić żadnej działalności na rzecz zorganizowanego młynarstwa polskiego.

Kto chce więc, aby Związek prowadził nadal swą dotychczasową działalność,

kto uważa za konieczne, aby działalność Związku coraz bardziej się rozwijała,

kto rozumie, że silna organizacja, to najskuteczniejszy środek obrony interesów młynarstwa,

kto pragnie porad, informacyj i pomocy we wszelkich sprawach zawodowo-młynarskich i prawnych,

kto nadal chce otrzymać „MŁYNARZA POLSKIEGO"

niech natychmiast ureguluje wszelkie należności.

Panowie Młynarze!

Wykażcie zrozumienie obowiązku obywatelskiego i solidarności społeczno-zawodowej, a związek będzie silny i niespożyty.

Dla przesyłki należności dołączamy do numeru niniejszego przekaz Pocztowej Kasy Oszczędnościowej.

Ze względu na zbliżający się termin **Walnego Zebrania Delegatów Od ziałów Zw. Mł. P.** upraszamy o możliwie szybkie nadsyłanie zaległości pieniężnych, gdyż **jedynie Panowie Delegaci Oddziałów, opłacających należycie swę składki, hędą mieli prawo głosu decydującego,** natomiast wszyscy inni będą mieli **tylko głos doradczy**.

W celu powiadomienia nas o wpłaconej gotówce, prosimy wyrwać, względnie obciąć, odcinek oboczny i, po wypełnieniu go i naklejeniu marki pocztowej, przesłać do Zw. Mł. Pol.

UWAGA: Oderwać i przesłać pocztą do Administracji „Młynarza Polskiego", nalepiając marek pocztowych za 5 groszy.

Administracja „Młynarza Polskiego"

w Warszawie

Niniejszym zawiadamiam Administrację „Młynarza Polskiego", że w dniu dzisiejszym uregulowałem swój dług, przesyłając przez P. K. O. należącą się sumę, według poniższego wykazu:

Zaległa prenumerata za r. 1924
za .... kwartały po 4 zł. za kwartał . . . . zł. .... gr.
Prenumerata za I kwartał 1925 r. . . . . „ .... „
Zaległa składka członkowska za r. 1924
młyn o .... złożeniach .... klg. żyta po gr. za kilo . ... „ .... „
Składka członkowska za r. 1925
młyn o .... złożeniach .... klg. żyta po gr. za kilo .... „ .... „
Razem . . .. „ .... „

ADRES:

podpis lub firma

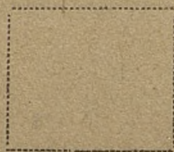
miasto lub wieś ....

poczta ....

ulica .... № ....

DRUKI.

Administracja
„Młynarza Polskiego"
w Warszawie
ul. Nowy Świat № 70



Dział gospodarczy.

SYTUACJA W MŁYNARSTWIE.

Wobec ciężkiej sytuacji gospodarczej w jakiej znalazł się przemysł młynarski, zwołany został w kwietniu zjazd delegatów wszystkich organizacji młynarskich w Polsce w celu naradzenia się nad wytworzoną i przewlekającą się stagnacją, następnie dla opracowania planu działań, zmierzających do ochrony interesów młynarstwa przed grożącą ruiną. Zebranie odbyło się przy udziale delegatów, reprezentujących największe młyny handlowe o łącznym przemiale około 600 wagonów dziennie.

Pomimo istniejących dotąd rozbieżności spraw młynarstwa poszczególnych dzielnic, ze względu na ich położenie, zebrani na zjeździe delegaci zgodnie uznali, że przywóz mąki luksusowej zagranicznej bez opłaty celnej, brak zboża spowodowany nieurodzajem za pełny brak kapitałów obrotowych dla wyzyskania sprawności młynów, są powodem stopniowego zamierania bardzo poważnej gałęzi krajowego przemysłu — młynarskiego.

Zjazd wyłonił ścisłą komisję złożoną z p. p. Rogera Battaglia — delegata rady związku przemysłowców w Krakowie, Marjana Kirscha — kierownika delegatury związku przemysłowców w Krakowie i reprezentanta Zjednoczenia młynów handlowych w Poznaniu oraz p. Marjana Rutkowskiego, — dyrektora Zw. Młyn. Polskich, których upoważniono do czynienia u władz odnośnych starań dla zrealizowania postulatów zjazdu. W sprawach tych delegaci interwenjowali już u władz, a następnie złożyli pisemny memorjał p. Premjerowi do rozpatrzenia.

W memorjale tym powiedziano, że dotychczasowa polityka żywnościowa, niedostateczny urodzaj zboża w kraju, i zniesienie cła na mąkę wytworzyły taką sytuację, ze młyny krajowe znajdują się ze szkodą dla Skarbu Państwa, ludności i rolnictwa przed zupełnym upadkiem. Zaledwie kilka młynów pracuje w granicach najmniejszej sprawności, wszyskie inne większe młyny stoją prawie bezczynne.

Okoliczność ta powoduje zamieranie b. poważnej gałęzi krajowego przemysłu i przyczynia się do przywozu miljonów worków luksusowej mąki zagranicznej bez cła, a w nastepstwie do ucieczki wielkich sum walut obcych zagranicę.

Sprowadzając gotowe wyroby płaci państwo, względnie konsument krajowy zagranicznemu dostawcy, nietylko cenę surowca, lecz całkowite koszta produkcji, a więc zagranicznego robotnika, podatki zag.anicznego wytwórcy i zysk tegoż, który wobec państwa naszego niema żadnych obowiązków.

Różnica. która ten stan rzeczy wywołuje na niekorzyść naszego bilansu handlowego wynosi około 20 proc, wartości tego importu, **co pogorsza bilans na okres roczny conajmniej o kilkadziesiąt miljonów w złotych.**

Dalsza szkoda, wynikająca z powyższego stanu rzeczy dla gospodarstwa społecznego oraz dla Skarbu Państwa jest: Zwiększenie bezrobocia, pozbawienie Pańsswa i Związków Samorządowych bardzo znacznych sum w podatku obrotowym i t. p.

Zaznaczono, że w czasie najwiekszego przesilenia gospodarczego, gdy młyny krajowe przy dużych wisiłkach mogły utrzymać w ruchu swoje przedsiębiorstwą — rzucono je, przez zniesienie cla na mąkę, ne pastwę konkurencji zagranicznej, produkującej w znacznie korzystniejszych warunkach, (tani kredyt, niższe podatki , nie zniszczone przez wojnę warsztaty pracy, brak wysokich opłat komunalnych i socjalnych, niższe taryfy przowozowe. większa wydajność robotnika i t. p.)

Okazuje się jednak, że **nie ulga celna na mąkę, lecz wolny i ułatwiony przywóz zboża regulować może ceny mąki na rynkach krajowych.**

Nieurodzaj zboża spowodować powinien jedynie przywóz zboża i w tym kierunku powinny pójść wszelkie ułatwienia, gdyż import ten spowoduje większą podaż zboża zagranicznego, co wpłynie na zniżkę ceny zboża na rynku krajowym, a tem samem na potanienie mąki i zwiększy podaż otrąb i mąki ciemnej z korzyścią dla sfer rolniczych i robotniczych, co przy imporcie mąki zagranicznej niema miejsca.

Reasumując powyższe motywy, stwierdzono, że aby młyny krajowe mogły: 1. wyzyskać swoją sprawność, 2) przystąpić do zakupu zboża zagranicznego, 3) zapełnić sobie rezerwy zboża i mąki do najbliższych zbiorów, utrzymać obecną cenę mąki aż do nowych zbiorów, a nawet obniżyć cenę mąki z chwilą zmniejszenia kosztów przemiału i ewentualnej zniżce ceny zboża, konieczne byłoby następujące zarządzenia:

a) reaktywowanie cła na mąkę z terminem ważność do dnia 31 lipca r. b.

b) udzielanie kredytów przez Bank Gospodarstwa Krajowego na zakup zboża,

c) obniżenie taryfy przewozowej dla zboża zagranicznego z kl. VI-ej do kl. VIII-ej przy równoczesnem podwyższaniu tejże taryfy dla mąki zagranicznej do kl. III-ej.

d) przy wznowleniu cła na mąkę importowaną, można by też pobierane cło od mąki zwracać przy imporciei zboża, przytem premja od zboża wynosiłaby połowę cła od mąki;

W ostatnim słowie memorjału proszono pana prezesa Ministrów, aby raczył zgodnie ze swoją ustną zapowiedzią, sprawy wyłuszczone wziął jaknajrychlej pod obrady Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów i tak niemi pokierować, by znalazły one załatwienie odpowiadające interesom bilansu handlowego, waluty, Skarbu Państwa i produkcji, a nienarażające konsnmentów na niebezpieczeństwo niesłusznego obciążenia.

Po otrzymaniu odpowiedzi ze strony władz, nie omieszkany podzielić się nią z naszymi czytelnikami na łamach naszego pisma.

OBIEG PIENIĘŻNY WZRASTA.

W dniu 1 stycznia 1925 obieg pieniężny składał się z obiegu: biletów Banku Polskiego w sumie 550.873.960 złotych, biletów zdawkowych w sumie 68.806.043 zł. bilonu niklowego i bronzowego — 51.528.743 zł., monet srebrnych — 2.771.681 złotych.

Ogółem obieg stanowił wartość 673.980.427 zł. co stanowiło 24 zł. na głowę ludności, w czem bilety zdawkowe, bilon niklowy i bronzowy oraz monety srebrne stanowiły 4.39 zł. na głowę ludności.

Stosunek pokrycia Kruszcowego do obiegu banknotów warażał się w cyfrze 68.89%.

W dniu 10-go kwietnia r. b. obieg, pieniężny składał się z obiegu: biletów Banku Polskiego w sumie 561.616.905 złotych, biletów zdawkowych — 95.148.527 złotych, bilonu niklowego i bronzowego — 54.300.425 złotych, monet srebnych — 33.130.891 zł.

Ogółem w dniu tym było w obiegu 744.205.748 złotych, co stanowiło przeszło 26.5 zł. na głowę ludności, w czem bilety zdawkowe, bilon niklowy i bronzowy oraz monety srebrne stanowiły 6.52 zł. na głowę ludności.

Stosunek pokrycia kruszcowego do obiegu banknotów wyrażał się w cyfrze w dniu 10 kwietnia 64.26%.

Jak widać z powyższego w obu wypadkach pokrycie kruszcowe banknotów zostało utrzymane.

Zaznaczyć należy, iż obieg biletów zdawkowych bilon, monet srebnych, **nie dosięga jeszcze ustawowej wysokości**, zgodnie bowiem z rozporządzeniem o ustroju pieniężnym w Polsce. Ministerstwo Skarbu uprawnione jest do wypuszczenia biletów zdawkowych i bilonu **do wysokości 12 złotych na głowę ludności.**

PRZECIW WYWOZOWI OBCYCH WALUT.

Dyrekcja Banku Polskiego na posiedzeniu odbytem 20-go kwietnia r. b. postanowiła w związku z wyjazdami zagranicznemi przerwać wydawanie pozwoleń na wywóz pieniędzy ponad ustawę unormowaną, a pozatem odwołać się do wszystkich pracowników Banku Polskiego, aby ze względu na znaczną przewagę import nad eksportem, spowodowana dużym nieurodzajem zboża w roku ubiegłym nie spędzali urlopów poza krajem.

Z inicjatywy Banku Polskiego cały szereg organizacji gospodarczych podejmuje akcję przeciw wyjazdom za granicę, piętnując te wyjazdy jako czyny wysoce niepatrjotyczne i wielce szkodliwe dla interesów całego społeczeństwa.

Trudno, narazie z powodu złych urodzajów zeszłorocznych, musimy sobie przyjemności pobytu zagranicą odmówić. Jeśli w roku bieżącym zbiory dopiszą to nasza sytuacja poprawi się i na przyszły rok wyjazdy będą się mogły odbywać bez wyraźnej szkody dla państwa.

Rynek zbożowy.

	27/IV	9/V	14/V	UWAGI
Warszawa				
Pszenica	41.00	39.00	40.50	fr. st. załadowcza
żyto	34.50	34.00	34.50	" " "
mąka pszenna niemiecka	—	49.50	—	*) loco Warszawa.
otręby żytnie	24.00	23.00	23.00*)	
jęczmień (browarny)	29.00	32.00	29.50	fr. st. załadowcza
owies	28.00	30.00	29.00	" " "
Poznań				
pszenica	38.—	37.00	37.50	loco Poznań
żyto	30.—	33.00	32.15	" "
jęczmień	26.00	28.50	29.50	" "
owies	29.00	28.00	28.50	" "
mąka żytnia 70% z workami . . .	40.00	41.00	41.50	" "
otręby żytnie	22.50	23.00	23.20	" "
Lwów				
pszenica	39.—	38.50	38.50	loco Lwów
żyto	32.00	31.50	31.50	" "
jęczmień	26.50	27.50	28.00	" "
owies	28.00	27.50	28.50	" "
otręby żytnie	—	—	—	" "

*) Ceny podane za 100 kgr.

Rynek pieniężny.

10/IV — 25/IV 1925.

	27/IV	1/V	5/V	9/V	14/V
Dolary St. Zjedn.	5,19	5,18	5,17	5,17½	5,18½
Funty angielskie	24,80	24,90	25,10	25,00	25,20
Franki szwajcarskie (za 100 fr.) . .	100,00	100,20	100,50	100,40	100,65
" francuskie (za 100 fr.) . . .	26,90	27,00	26,80	27,30	27,00
Korony czeskie (za 100 kor.) . . .	15,20	15,10	15,10	15,44	15,40

Spieszcie z wpłacaniem składek!

Roczna składka członkowska zgodnie z uchwałą Walnego Zebrania Delegatów Oddziałów Związku dn. 27 maja 1923 r. wynosi:

Od wiatraków i młynów jednozłożeniowych **10 klg. żyta.**

Od wiatraków o 2-ch i więcej złożeniach po **10 klg. od złożenia.**

Od młynów o 2-ch i 3-ch złożeniach po **20 klg. od złożenia.**

Od młynów o 4-ch i 5-ciu złożeniach po **35 klg. od złożenia.**

Młyny powyżej 5-ciu złożeń po **45 klg. od złożenia.**

Majstrowie, kierownicy młynów, monterzy, technicy płacą rocznie równowartość 10 klg.

Czeladnicy, praktykanci równowartość 8 klg. żyta.

Za złożenie liczy się pojedyńczy postaw walcowy (podwójne postawy walcowe oblicza się w stosunku 2-ch złożeń), **jedna para kamieni, perlak i jagielnik.**

Równowartość 1 klg. żyta wynosi obecnie 30 groszy.

Wpisowe jednorazowe dla nowych członków wynosi 5 złotych.

Należności można przesyłać na nasze konto w P. K. O. № 1615.

Poradnik gospodarski.

ROBOTY OGRODNICZE W MAJU.

O ile chcemy w późniejszych miesiącach, by drzewa nasze owocowe obdarzyły nas pięknym doborowym owocem, musimy dbać już dziś, by drzewa otrzymały należną im dawkę pokarmu jak również były otoczone należytą opieką.

Maj jest najodpowiedniejszą porą do robienia cięć podłużnych na pniach. gałęziach drzew pestkowych, gdyż nacięcia takie dopomagają do zgrubienia drzew.

Drzewa sadzone późno podlewać i całe zraszać w miarę możności; wilgoć dostarczona tą drogą ułatwia drzewku przyjęcie się.

W celu zabezpieczenia kwiatów i zawiązków od przymrozków wiosennych, ułożyć stos gałęzi, wilgotnej słomy lub innego materjału dającego dużo dymu od strony północno-wschodniej. W razie przymrozku wczesnym rankiem stosy przygotowanego materjału zapalić.

Po przekwitmeniu grusz i jabłoni należy drzewa te starannie skropić cieczą bordoską i zielenią paryską.

Zasilać drzewa owocowe nawozami płynnemi i stałemi. Sposób jednak zasilania drzew nawozami i rodzaje nawozów zależne są od rodzaju gleby o wieku drzew. Na gruntach zimnych znakomite usługi daje nawóz zwierzęcy — koński, natomiast grunta ciepłe wymagają nawozu bydlęcego.

Doskonałym nawozem pod drzewa jest kompost, przygotowanie którego nie wymaga kosztów, glebę zaś wzbogaca w gotowe składniki pokarmów, z których niezwłocznie drzewa korzystają.

Nawóz rozmieszczamy pod obwodem koron, t. j. na przestrzeni okrytej gałęziami koron, przekopujemy szpadlem lub też przeorywujemy. Obornik bardziej słomiasty nigdy nie powinien być zbyt głęboko worany w ziemię, gdyż zamiast rozłożyć się należycie butwieje i pożytku nie daje. Zakopywanie nawozu tuż przy pniu drzewa, jak to czynią niektórzy, niema racji bytu, gdyż drzewa najwięcej pokarmu pobierają małymi korzonkami rozchodzącemi się w promieniu obwodu korony.

W glebach bardzo ubogich w składniki pokarmowe dobrze byłoby nawozu dać większą ilość, przynajmniej 50 — 60 fur parokonnych na 1 mórg 300 prętowy.

Gdy nawozów naturalnych braknie, zastąpić je należy nawozami sztucznemi w stosunku następującym: na 1 metr kwadratowy używa się 40 gramów Tomasówki, 80 gram Kainitu i 50 gram Saletry chilijskiej.

Nadto bardzo jest wskazanem dodawanie do ziemi wapna 3 — 4 centnarów na mórg ziemi co trzy lata, gdyż wapno czyni ziemię sprawniejsza, rozpuszcza zasoby minęralne i dopomaga do spalenia próchnicy i odkwasza.

Nieocenionym nawozem jest gnojówka, która winna być nader skrzętnie zbierana do specjalnie na tęn cel zbudowanych zbiorników. Gnojówką zasilamy drzewa wiosną kiedy drzewa zaczynają rosnąć w sposób następujący: naokoło drzewa robimy dołki, lub otwory drągiem żelaznym lub drewnianym w odstępach półmetrowych. W otwory te wlewamy gnojówkę, rozcieńczoną pół na pół wodą, jeżeli jest zbyt gęsta.

Tak nawożąc i pielęgnując drzewa niewątpliwie sad nasz będzie rok rocznie owocował, wywdzięczając się obfitością i smakiem owoców.

Redaktor: **Marjan Rutkowski.** Wydawca: **Związek Młynarzy Polskich (Stanisław Pytlewski).**